

แพทย์แผนไทยในการจัดการศึกษา แพทยศาสตร์

www.msu.ac.th

ผศ.นพ.เทพลักษ์ ศิริธนะวุฒิชัย
คณะแพทยศาสตร์ ม.มหาสารคาม

ความเป็นมา

- แพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 8 พศ.2552
- ข้อเสนอแนะที่ 13 เพื่อให้แพทย์สามารถให้การบริบาลสุขภาพที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางและสอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการด้านสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันการศึกษาควรเน้นหรือเพิ่มเติมเนื้อหาที่สำคัญดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะที่ 13

- บทบาท คุณประโยชน์ และแนวทางการบูรณาการ การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้ากับระบบ สุขภาพของประเทศ เพื่อเลือกใช้หรือส่งต่อได้อย่าง เหมาะสม

ความเป็นมา

- แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564
- มาตรการที่ 3 พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการของแพทย์แผนไทย
- แผนงานที่ 3 บรรจุวิชาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในหลักสูตรแพทย์แผนปัจจุบันและบุคคลสาธารณสุขสาขาอื่น

การดำเนินการ

- เสนอเรื่องการบรรจุองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ต่อ กสพท. เมื่อ 11 พค.2558
- การประชุมกรรมการบริหารกสพท. เมื่อ 2 ตุลาคม 2558 มีมติดังนี้

มติ กสพท.ครั้งที่ 6/2558

- 1 เห็นด้วยว่าความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยเป็นองค์ความรู้ที่มีประโยชน์และสามารถผสมผสานความรู้ร่วมกับการศึกษาแพทยศาสตร์แผนปัจจุบันได้
- 2 ในการดำเนินการ เป็นอำนาจในการตัดสินใจของสถาบันที่จะกำหนดเนื้อหาและแนวทางในการสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ
- 3 ควรมีการประชุมร่วมกับกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อหารือถึงการวางแผนและรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน
- 4 มอบหมายให้ ผศ.นพ.เทพลักษ์ ศิริธนะวุฒิชัย เป็นผู้รับผิดชอบประสานงานกับกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เป้าหมาย

- การบูรณาการอยู่ในระบบบริหารสุขภาพของประเทศ
ให้รู้จักศาสตร์แพทย์แผนไทย หน้าที่ของแพทย์แผนไทย
โดยชี้ให้เห็นคุณค่าภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ
- IPE
- มีการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพรในบัญชียาหลักใน
การดูแลสุขภาพประชาชนได้อย่างเหมาะสมและมี
ประสิทธิภาพ

ปีงบประมาณ 2559

- 1 แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อจัดทำเนื้อหาองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 บท ดังนี้
  - 1 ปรัชญาการแพทย์เปรียบเทียบ
  - 2 หลักการแพทย์แผนไทย   3 เวชกรรมไทย
  - 4 เวชปฏิบัติการแพทย์แผนไทย   5 เภสัชกรรมไทย

ปีงบประมาณ 2559

- 2 จัดทำข้อมูลบุคลากรที่เป็นวิทยากร/ผู้สอนด้านการแพทย์แผนไทย

ปีงบประมาณ 2560

- 1 จัดประชุมวิพากษ์เนื้อหาองค์ความรู้
- 2 จัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอน
- 3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแพทย์แผนไทยในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560 ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

- บุรณาการอยู่ในรายวิชาเดิม วิชาบังคับ ปีที่ 5 เวชศาสตร์ฟื้นฟู(2 นก)
- จัดเป็นรายวิชาใหม่
- วิชาเลือก ชั้นปีที่ 2 และ 3 มี 2 วิชา คือ การแพทย์แผนไทยกับการสร้างเสริมสุขภาพ และวิชาโหราศาสตร์ไทยชั้นแนะนำเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย
- วิชาเลือกชั้นปีที่ 4 การแพทย์แผนไทยชั้นแนะนำสำหรับนักศึกษาแพทย์
- วิชาเลือกชั้นปีที่ 6 เวชปฏิบัติการแพทย์แผนไทยชั้นแนะนำสำหรับนักศึกษาแพทย์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

- บุรณาการในรายวิชาใหม่ วิชาบังคับ ชั้นปีที่ 3 หลักบำบัดรักษาทางการแพทย์ (2 นก)
- หลักการสำคัญของศาสตร์การแพทย์แผนไทยในการบำบัดรักษาผู้ป่วย
- แหล่งที่มาของยาสมุนไพรและสรรพคุณยาตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย
- หลักการใช้ยาสมุนไพรตามศาสตร์การแพทย์แผนไทยในการบำบัดรักษาผู้ป่วย

คณะแพทยศาสตร์ ม.มหาสารคาม

- การแพทย์แผนไทยประยุกต์เบื้องต้น 1(1-0-2)
- เวชศาสตร์แผนไทย 3 (2-2-5)

ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร

- ปี 4

บทนำการรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ศึกษาดูงาน OPD แพทย์แผนไทย อาคารผลิตยา

- ปี 5

การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ฝึกปฏิบัติงานในรพ.แพทย์แผนไทย OPD ผังเข้ม

ลงชุมชนร่วมกันระหว่างนิสิตแพทย์และนิสิตแพทย์แผนไทย 3 วัน

ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก รพ.พระปกเกล้า

– ชั้นปี 4

วิชาสมรรถนะพื้นฐานทางคลินิก แพทย์แผนไทย 1.5 ชั่วโมง

เวชศาสตร์ชุมชน แพทย์แผนไทย 4 ชั่วโมง

– ชั้นปี 5

• วิชา Chronic and Palliative Care ดุงานแพทย์แผนไทย

• วิชาทฤษฎีเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ชุมชน 3 ชั่วโมง

– ชั้นปี 6

วิชาเวชศาสตร์ครอบครัว การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 4นก.

ปีงบประมาณ 2561

- 1 พัฒนาอาจารย์/วิทยากร ในสถาบันแพทยศาสตร์และศูนย์แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก
- 2 ขยายผลการจัดการเรียนการสอนแพทย์แผนไทยในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ในสถาบันแพทยศาสตร์และศูนย์แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก